



## **ADVIES VAN DE HOGE GEZONDHEIDSRAAD nr. 9470**

### **Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 5 september 2001 betreffende de beschikbaarheid van consumenteninformatie over het brandstofverbruik en de CO<sub>2</sub>-uitstoot bij het op de markt brengen van nieuwe personenauto's**

Projet d'arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 5 septembre 2001 concernant la disponibilité d'informations sur la consommation de carburant et les émissions de CO<sub>2</sub> à l'intention des consommateurs lors de la commercialisation des voitures particulières neuves

Versie gevalideerd op het College van  
8 november 2017<sup>1</sup>

## **I INLEIDING EN VRAAGSTELLING**

Op 9 oktober 2017 heeft de Hoge Gezondheidsraad (HGR) een adviesvraag ontvangen inzake een ontwerp van koninklijk besluit (KB) tot wijziging van het koninklijk besluit van 5 september 2001 betreffende de beschikbaarheid van consumenteninformatie over het brandstofverbruik en de CO<sub>2</sub>-uitstoot bij het op de markt brengen van nieuwe personenauto's.

Conform artikel 19, §1, eerste lid van de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers werd het advies van de HGR gevraagd. Het advies werd vereist binnen een maand na ontvangst van de aanvraag.

Dit ontwerp van KB heeft tot doel de uitvoering van de Aanbeveling (EU) 2017/948 van de Commissie van 31 mei 2017 betreffende het gebruik van de brandstofverbruiks- en CO<sub>2</sub>-emissiewaarden op basis waarvan typegoedkeuring is verleend en die volgens de wereldwijd geharmoniseerde testprocedure voor lichte voertuigen zijn gemeten, bij het beschikbaar maken van informatie voor de consument overeenkomstig Richtlijn 1999/94/EG van het Europees Parlement en de Raad.

De bedoeling van deze Aanbeveling is dat de Lidstaten ervoor zouden zorgen de consumenteninformatie met betrekking tot brandstofverbruik en CO<sub>2</sub>-emissies van nieuwe personenauto's aan te passen aan de nieuwe regelgevende testprocedure hiervoor, met

<sup>1</sup> De Raad behoudt zich het recht voor om in dit document op elk moment kleine typografische verbeteringen aan te brengen. Verbeteringen die de betekenis wijzigen, worden echter automatisch in een erratum opgenomen. In dergelijk geval wordt een nieuwe versie van het advies uitgebracht.

name de *World Harmonised Light Vehicles Test Procedure* (WLTP) zoals vastgesteld bij Verordening C(2017) 3521 van de Commissie. Deze nieuwe testmethode zal striktere testomstandigheden omvatten en realistischer brandstofverbruiks- en CO<sub>2</sub>- emissiewaarden opleveren.

Concreet bepaalt het ontwerp van KB voor personenauto's, overeenkomstig de hierboven vermelde Aanbeveling en ongeacht het type brandstof, de modellen van gestandaardiseerde etiketten betreffende brandstofverbruik en CO<sub>2</sub>-emmissiewaarden.

De aanvraag werd overgemaakt aan de voorzitter van de beleidsreflectiegroep "Chemische agentia", de beleidsreflectiegroep werd hierbij geconsulteerd. De betrokken experts hebben een algemene en een *ad hoc* belangenverklaring ingevuld en de Commissie voor Deontologie heeft het potentieel risico op belangenconflicten beoordeeld. Tenslotte werd het advies gevalideerd door het College.

## II ADVIES

### Lijst van afkortingen

HGR	Hoge Gezondheidsraad
KB	koninklijk besluit
NEDC	<i>New European Driving Cycle</i>
WLTP	<i>World Harmonised Light Vehicles Test Procedure</i>

### Sleutelwoorden en MeSH descriptor terms<sup>2</sup>

Mesh terms*	Keywords	Sleutelwoorden	Mots clés	Schlüsselwörter
"legislation"	legislation	wetgeving	législation	Gesetzgebung
"consumer" "information"	consumer information	consumenteninformatie	informations à l'intention des consommateurs	Verbraucherinformationen
passenger "automobiles"	passenger cars	personenauto's	voitures particulières	Personenkraftwagen
"fuel oils" consumption	fuel consumption	brandstofverbruik	consommation de carburant	Kraftstoffverbrauch
"carbon dioxide" emission	CO <sub>2</sub> emission	CO <sub>2</sub> -uitstoot	émissions de CO <sub>2</sub>	CO <sub>2</sub> -Emissionen
-	label	etiket	étiquette	Hinweis

MeSH (Medical Subject Headings) is de thesaurus van de NLM (National Library of Medicine) met gecontroleerde trefwoorden die worden gebruikt voor het indexereren van artikelen voor PubMed <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/mesh>.

Op 24 juli 2017 ontving de HGR een kennisgeving van hetzelfde ontwerp van KB, dit overeenkomstig artikel 19, §2, eerste lid van de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers. Op 9 oktober 2017 werd artikel 19, §1 van diezelfde wet ingeroepen om de Raad alsnog om een advies te verzoeken. De Raad betreft de korte tijdsperiode die hem gegeven werd om dit ontwerp te beoordelen, wat een advies ten gronde niet mogelijk maakt.

Gezien de HGR om het hier voorliggende advies is gevraagd verzoekt de Raad om dit correct te vermelden in de pre-ambule van het KB. Het huidige ontwerp vermeldt nog steeds een kennisgeving aan de Hoge Gezondheidsraad.

Correcte informatie over het brandstofgebruik is belangrijk om de uitstoot te beperken. In België zijn vooral NO<sub>x</sub>, deeltjes en mutagene/kankerverwekkende stoffen van de uitstoot van wagens onmiddellijk belangrijk voor de volksgezondheid. CO<sub>2</sub> is een broeikasgas. Het draagt indirect bij tot gezondheidseffecten (zie onder meer de notulen van de parlementaire onderzoekscommissie over het Volkswagen-schandaal - <http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/54/1720/54K1720002.pdf>).

<sup>2</sup> De Raad wenst te verduidelijken dat de MeSH-termen en sleutelwoorden worden gebruikt voor referentiedoeleinden en een snelle definitie van de scope van het advies. Voor nadere inlichtingen kunt u het hoofdstuk "methodologie" raadplegen.

Het voorgestelde ontwerp draagt bij tot een meer correcte informatie over het brandstofgebruik aan consumenten. In de literatuur wordt dit beschreven als een belangrijk instrument om preventief in te werken op de uitstoot. Daardoor kan de blootstelling worden verminderd. Er zijn evenwel onvoldoende gegevens op dit ogenblik om een kwantitatieve analyse te maken van de impact van de maatregel op de blootstelling en dus omtrent de overeenkomstige gezondheidlast.

De HGR wil wel benadrukken dat het aanpassen van het etiket zoals in het KB wordt voorgesteld op zich geen garantie biedt voor een verbetering van de situatie voor de volksgezondheid. Het feit dat de strengere WLTP-test nog lange tijd parallel zal gebruikt worden met de oudere en minder strikte *New European Driving Cycle*-test (NEDC) moet minstens gezonde argwaan wekken in verband met de resultaten die op het - vernieuwde - etiket zullen terechtkomen. Een strikte, onafhankelijke en Europese controle zoals door de Commissie wordt voorgesteld is absoluut noodzakelijk. Bovendien is de belangrijkste parameter met betrekking tot de volksgezondheid het aantal fijne en ultrafijne partikels, dus enkel een test die *black carbon* of het aantal partikels per volume-eenheid in de uitstoot zou meten geeft een echt idee over de gezondheidsschadende effecten. Daarnaast wenst de Raad met betrekking tot de verkeersgerelateerde luchtverontreiniging de meer algemene opmerking te maken dat de beperking van de uitstoot van CO<sub>2</sub> en andere pollutanten door technische maatregelen op individuele voertuigen weliswaar een positieve evolutie is, maar dat, om deze verontreiniging substantieel te beperken, vooral de totale hoeveelheid gereden kilometers moet verminderen, via structurele maatregelen.

Vermits dit ontwerp van KB een omzetting in Belgisch recht is van een Europese aanbeveling en de WLTP-testprocedure striktere testomstandigheden zal omvatten en realistischer brandstofverbruiks- en CO<sub>2</sub>- emissiewaarden zal opleveren, wat de informatie aan de consument ten goede zal komen, ziet de HGR geen reden om, onverminderd de hierboven vermelde opmerkingen, negatief te adviseren over dit ontwerp van etiket.

### III SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP

De samenstelling van het Bureau en het College alsook de lijst met de bij KB benoemde experts is beschikbaar op de website van de HGR: [samenstelling en werking](#).

Al de experts hebben **op persoonlijke titel** aan het advies bijgedragen. Hun algemene belangenverklaringen alsook die van de leden van het Bureau en het College kunnen worden geraadpleegd op de website van de HGR ([belangenconflicten](#)).

De volgende experts hebben hun medewerking en goedkeuring verleend bij het opstellen van het advies. Het voorzitterschap werd waargenomen door **Luc HENS** en het wetenschappelijk secretariaat door Marleen VAN DEN BRANDE.

<b>ADANG Dirk</b>	Milieu en gezondheid	UCL
<b>FRAEYMAN Norbert</b>	Toxicologie en milieutoxicologie	UGent
<b>HENS Luc</b>	Menselijke ecologie	VITO
<b>NEMERY Benoit</b>	Arbeidsgeneeskunde en toxicologie	KULeuven
<b>PASSCHIER Wim</b>	Milieugezondheidskundige risicobeoordeling	Maastricht University
<b>VAN LAREBEKE Nicolas</b>	Toxicologie	UGent/VUB

## Over de Hoge Gezondheidsraad (HGR)

De Hoge Gezondheidsraad is een federaal adviesorgaan waarvan de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu het secretariaat verzekert. Hij werd opgericht in 1849 en geeft wetenschappelijke adviezen i.v.m. de volksgezondheid aan de ministers van Volksgezondheid en van Leefmilieu, aan hun administraties en aan enkele agentschappen. Hij doet dit op vraag of op eigen initiatief. De HGR probeert het beleid inzake volksgezondheid de weg te wijzen op basis van de recentste wetenschappelijke kennis.

Naast een intern secretariaat van een 25-tal medewerkers, doet de Raad beroep op een uitgebreid netwerk van meer dan 500 experten (universiteitsprofessoren, medewerkers van wetenschappelijke instellingen, praktijkbeoefenaars, enz.), waarvan er 300 tot expert van de Raad zijn benoemd bij KB; de experts komen in multidisciplinaire werkgroepen samen om de adviezen uit te werken.

Als officieel orgaan vindt de Hoge Gezondheidsraad het van fundamenteel belang de neutraliteit en onpartijdigheid te garanderen van de wetenschappelijke adviezen die hij aflevert. Daartoe heeft hij zich voorzien van een structuur, regels en procedures die toelaten doeltreffend tegemoet te komen aan deze behoeften bij iedere stap van het tot stand komen van de adviezen. De sleutelmomenten hierin zijn de voorafgaande analyse van de aanvraag, de aanduiding van de deskundigen voor de werkgroepen, het instellen van een systeem van beheer van mogelijke belangenconflicten (gebaseerd op belangenverklaringen, onderzoek van mogelijke belangenconflicten en een Commissie voor Deontologie) en de uiteindelijke validatie van de adviezen door het College (eindbeslissingsorgaan van de HGR, samengesteld uit 30 leden van de pool van benoemde experten). Dit coherent geheel moet toelaten adviezen af te leveren die gesteund zijn op de hoogst mogelijke beschikbare wetenschappelijke expertise binnen de grootst mogelijke onpartijdigheid.

Na validatie door het College worden de adviezen overgemaakt aan de aanvrager en aan de minister van Volksgezondheid en worden ze gepubliceerd op de website ([www.hgr-css.be](http://www.hgr-css.be)). Daarnaast wordt een aantal onder hen gecommuniceerd naar de pers en naar bepaalde doelgroepen (beroepsbeoefenaars in de gezondheidssector, universiteiten, politiek, consumentenorganisaties, enz.).

Indien u op de hoogte wilt blijven van de activiteiten en publicaties van de HGR kunt u een mail sturen naar [info.hgr-css@health.belgium.be](mailto:info.hgr-css@health.belgium.be).